

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg.....	2
1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning	4
2. Översikt av strategisammanhanget	5
2.1 Förändringar i strategisammanhanget	5
2.2 Perspektiven	6
2.3 Sveriges roll i strategisammanhanget	8
2.4 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	9
3 Resultatredovisning.....	9
Sidas bidrag till förändring på strateginivå	9
3.1 Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet.....	10
3.1.1.Mål 1.1: Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, mänsklig säkerhet och förbättrat skydd för utsatta människor.....	10
3.1.2 Mål 1.2: Förbättrad demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption och förbättrade möjligheter till ansvarstagande och ansvarsutkrävande i de offentliga institutionerna.	11
3.1.3..Mål 1.3: Stärkt yttrandefrihet och ökad kapacitet i det civila samhället och oberoende media att utföra sina demokratiska och granskande	12
3.2 Stödområde 2: Fredliga inkluderande samhällen	13
3.2.1 Mål 2.1: Stärkt kapacitet att förebygga våldsam konflikt och till inkluderande fredsbyggande	13
3.2.2.Mål 2.2: Stärkt deltagande och inflytande av kvinnor och unga i konflikthantering och i fredsbyggande	14
3.2.3 Mål 2.3: Förbättrade förutsättningar för det civila samhället att bidra till fredsbyggande	15
3.3 Stödområde 3: Jämlik hälsa inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	16
3.3.1 Mål 3.1: Förbättrad tillgång till god hälso- och sjukvård, särskilt i de delar av landet där tillgången är sämst.....	16
3.3.2 Mål 3.2: Ökad kunskap om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	18
4 Implikationer och rekommendationer.....	20
4.1 Implikationer.....	20
4.2 Rekommendationer inför kommande strategi.....	21
Strategiöversikt i tabeller och diagram	22

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD samt rekommendationer inför kommande strategi.

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

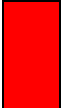
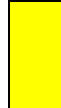
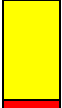
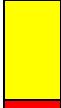
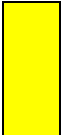
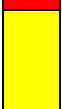
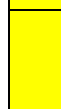
Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	2018		2019		2020	
	Mål ³	Portfölj ⁴	Mål	Portfölj	Mål	Portfölj
MR, demo, rättsstatens principer och jämställdhet						
Stärkt respekt för MR, jämställdhet, mänsklig säkerhet och skydd						
Förbättrad demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption						
Stärkt yttrandefrihet och ökad kapacitet i det civila samhället och media						
Fredliga inkluderande samhällen						
Stärkt kapacitet att förebygga och stärkt kapacitet till inkluderande fredsbyggande						
Stärkt deltagande och inflytande av kvinnor och unga						
Förbättrade förutsättningar för det civila samhället till fredsbyggande						
Jämlik hälsa inklusive SRHR						
Förbättrad tillgång till hälsovård i de områden med sämst tillgång						
Ökad kunskap om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa						

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

2. Översikt av strategisammanhanget

**Totalt strategi-
belopp: 1 250 MSEK**

**Utbetalat belopp hittills:
777 MSEK**

**Antal insatser 2020:
20**

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Den 1 februari 2021 genomfördes en statskupp av militären i Myanmar. Militären grep ett flertal demokratiskt valda ledare och utlyste undantagstillstånd i ett års tid. Situationen utvecklas snabbt parallellt med skrivandet av denna rapport. Den instabila och våldsamma situationen kommer att få mycket stora konsekvenser för demokrati, fred och mänskliga rättigheter i landet, liksom för förutsättningarna att genomföra strategin, men på vilket sätt och i vilken omfattning är ännu inte möjligt att säga. Denna rapport kommer i huvudsak att redogöra för genomförande och resultat av strategin under de gångna tre åren samt i viss mån göra utblickar baserade på den senaste händelseutvecklingen.

Strategin har genomförts under en mandatperiod (2016-2020) som initialt präglades av hopp om demokratiska reformer och ekonomisk utveckling sedan NLD kom till makten 2016. Läget för yttrandefriheten och demokratiskt utrymme har dock successivt försämrats under strategiperioden. Bland annat har åtal mot journalister, aktivister, kulturutövare och andra personer som uttrycker sig kritiskt mot militären, regeringen, företag eller andra aktörer ökat kraftigt. Sedan statskuppen är läget mycket allvarligt med många arresteringar av politiker, journalister, demonstranter, studenter och strejkande statsanställda. Omfattande protester genom fredliga demonstrationer, civil olydnad och strejker har ägt rum över hela landet. Nedstängning av internet har använts av regeringen vid flera tillfällen för att begränsa kommunikation och tillgång till information, bland annat i konflikttrabbade kommuner i Rakhinestaten och Chinstaten. Sedan statskuppen omfattar nedstängning av internet hela landet nattetid (med undantag av Rakhine där tillgången till internet istället förbättrats) och ett antal oberoende medier har förbjudits. I spåren av de omfattande strejkerna, som initierades av hälso- och sjukvårdspersonal och snabbt växte till att omfatta större delen av alla statsanställda, är majoriteten av landets offentliga hälsoinrättningar stängda och hälsosystemet nära kollaps.

Även utrymmet för det civila samhället har begränsats under strategiperioden och organisationer har allt oftare drabbats av restriktioner och kontroll från myndigheternas sida, till exempel genom nedstängning av websidor, censur och förbud att verka. Tidigare utbrott av våld mot etniska eller religiösa minoriteter har föregåtts av hatpropaganda i sociala media och då främst Facebook som är den mest använda plattformen i Myanmar. Inom området jämställdhet kvarstår strukturella hinder och patriarkala normer som försvårar för kvinnors politiska inflytande på alla nivåer. Kvinnors rättigheter är även eftersatta på en rad andra områden.

Under strategiperioden har en parlamentarisk kommitté, bestående av representanter från politiska partier samt militären, arbetat med att se över den nuvarande grundlagen från 2008 och ta fram förslag till förändringar. Militären röstade som förväntat emot ett förslag att göra större förändringar i konstitutionen 2020, vilket åter blev en demonstration av militärens inflytande över politiken i Myanmar.

Under 2020 har utvecklingen i landet påverkats kraftigt av covid-19 pandemin och åtgärderna som genomförts för att försöka begränsa smittan. Pandemin har dels påverkat hälsosystemet i stor utsträckning och försvårat tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård, och lett till en ökning av könsbaserat våld, försämrad livsmedelsförsörjning och ökad fattigdom samt en omvänd migration där medborgare som arbetat utomlands återvänt till landet, vilket påverkar många ekonomiskt. Barn och ungdomar har drabbats hårt av restriktionerna, inte minst då landets samliga skolor på alla nivåer har varit stängda sedan i mars 2020. Covid-19 pandemin kom att påverka mycket av strategigenomförande under 2020 i form av nödvändig och innovativ anpassning av insatser samt behovet av digitala lösningar inte minst som ersättning för fysiska möten. I nuläget är Covid-situationen oklar då testning inte kunnat genomföras sedan militärkuppen. Vaccinationer som precis hade påbörjats veckan innan

militärkuppen har i princip stoppats och allt talar för en kommande kraftig våg av Covid-19, efter omfattande massdemonstrationer som sannolikt har bidragit till att sprida smittan.

I fredsprocessen har i det närmaste ett dödläge rått sedan Union Peace Conference (UPC) 2018. En nedskalad fredskonferens genomfördes i augusti 2020. Under konferensen enades representanter för regeringen, militären, etniska väpnade organisationer och politiska partier om 15 principer och en plan för att föra landets fredsprocess framåt under en ny regering efter 2020. Detta får ses som en positiv utveckling. I skrivande stund kan konstateras att förutsättningarna för fred i landet har försämrats avsevärt efter militärkuppen, inte minst då de etniska väpnade organisationer som undertecknat det nationella avtalet för eldupphör (NCA) uttalat att de är emot statskuppen och att de inte kommer att fortsätta fredsdialogen med militären i nuvarande situation.

Väpnade konflikter har fortgått under hela strategiperioden i flera delar av landet, inklusive områden där vapenvila ska råda. Utvecklingen i konfliktområdena underminerar ansträngningar för en demokratisk utveckling, mänskliga rättigheter, fattigdomsminskning och hållbar utveckling.

De över 700 000 rohingyer som 2017 flydde över gränsen till Bangladesh lever fortfarande i flyktingläger utan förutsättningar för frivilligt, värdigt och säkert återvändande. Den del av rohingyabefolkningen som finns kvar i Rakhine lever fortsatt i en enorm utsatthet, många av dem i interflyktingläger. En rättsprocess om möjligt brott mot folkmordskonventionen inleddes av internationella domstolen i Haag 2019 och pågår fortfarande.

Val genomfördes i landet den 8 november 2020 med högt valdeltagande och utan oroligheter. National League for Democracy (NLD) vann som förväntat en övertygande seger. Det går inte att hävda att det var ett ”fritt och rättvist val” då minst en miljon röstberättigade inte kunde rösta på grund av inställda val (ibland på oklara grunder) i konfliktområden samt exkludering av grupper som inte har medborgarskap, vilket bland annat drabbade rohingyer. Yttrandefriheten för politiska partier inför valet begränsades också och Covid-restriktioner begränsade möjligheten att genomföra fysiska valkampanjer. Trots dessa problem bedömde de internationella och lokala valobservatörer som fanns på plats att valet i stort sett hade gått rätt till. Partiet USDP, (the Union Solidarity and Development Party) som står nära militären (och förlorade ett antal mandat till förmån för NLD) och militären (Tatmadaw) hävdade dock att omfattande valfusk förekommit, dock utan att kunna lägga fram några övertygande bevis för detta.

2.2 Perspektiven

De fem perspektiven återspeglas väl i strategins förändringsteori, som utgår ifrån att en befolkning som är engagerad, upplyst och frisk kommer att driva fram en utveckling mot ett demokratiskt, jämställt, fredligt, miljömässigt hållbart och inkluderande samhälle med rättvis tillgång till hälsa. Genomförandet av strategin bygger på icke-diskriminering och förbättring av villkoren för de mest utsatta, marginaliserade och diskriminerade grupperna eftersom det är grundläggande för att stärka demokrati och mänskliga rättigheter och för att bygga fredliga, inkluderande samhällen. Situationen kring mänskliga rättigheter samt konfliktsituationen har bedömts som centrala för utvecklingen i landet och utgör därför egna stödområden. Jämställdhetsperspektivet fångas upp i mål under båda dessa stödområden.

Fattigdomen har minskat markant i Myanmar mellan 2005 och 2017, från 48% till 25 %, men antas åter ha ökat till följd av covidpandemin, även om ingen tillförlitlig statistik ännu finns. De ekonomiska effekterna av statskuppen kan också antas bli omfattande. Fattigdomen är betydligt högre på landsbygden än i städer, och har också minskat långsammare där.⁵ De etniska grupperna tillhör de mest diskriminerade och marginaliserade människorna i landet och de fortsatta konflikterna underminerar deras rättigheter, möjligheter till politiskt deltagande, tillgång till hälso- och sjukvård, förutsättningar för ökad jämställdhet och hållbar förvaltning av naturresurser. De etniska grupperna är därför en prioriterad målgrupp inom alla stödområdena. Även vad gäller jämställdhet finns stora geografiska skillnader, till exempel är kunskapen om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

⁵ [Myanmar Overview \(worldbank.org\)](https://www.worldbank.org/en/country/myanmar/overview)

överlag låg och omgärdas av tabun, skadliga könsnormer och patriarkala maktstrukturer på landsbygden, i högre utsträckning än i städerna. Geografiska, etniska och socioekonomiska skillnader i hälsostatus i Myanmar är betydande och utmaningarna inom hälsosektorn är enorma i konfliktdrabbade och svårtillgängliga områden.

Fattiga människors perspektiv har beaktats i strategigenomförandet inom samtliga målområden, bland annat genom att människor som lever i fattigdom identifierats som målgrupp för insatserna och då med starkt fokus på förbättring av villkoren för de mest utsatta, marginaliserade och diskriminerade grupperna i enlighet med det globala åtagandet Leave No-one Behind. Särskild vikt har lagts på att nå fattiga människor i konfliktdrabbade och särskilt svårtillgängliga områden. De huvudsakliga målgrupperna är etniska minoriteter, kvinnor och ungdomar. I samband med beredning har diskussioner förts kring hur stödet gör skillnad för dessa människor, samt hur de inkluderas i utformandet av insatsen. Sida har särskilt verkat för komplementaritet och aktivt samspel med det humanitära biståndet. Inom hälsoportföljen finns särskilt starka kopplingar till det humanitära stödet, exempelvis har stödet genom Access to Health fonden inriktats på att utöka tillgängligheten till hälsotjänster i icke regeringskontrollerade områden och för tvångsfördrivna människor. I den akuta Covidfasen upprättades direkt samarbete mellan Access to Health Fund och Myanmars Humanitära Fond där den förra bidrog med finansiering till humanitära hälsoinsatser vilket frigjorde humanitära medel till andra viktiga sektorer.

Myanmar rankas som det näst mest sårbara landet i världen för extrema väderhändelser orsakade av klimatförändring⁶. När det gäller mer långsiktiga klimateffekter är jordbrukssektorn särskilt sårbar, liksom vattenkraften och kapaciteten inom hälsosektorn⁷. Avskogning, avfall, luftföroreningar och överutnyttjande av naturresurser, till exempel fisk, är andra växande miljöproblem i landet. Förändrad markanvändning och nedhuggning av träd för bränsle är de främsta drivkrafterna bakom avskogningen. Förlusten av mangroveskog tillhör den snabbaste i regionen, vilket bland annat bidrar till förlust av biodiversitet.⁸ Dessa faktorer undergräver de långsiktiga förutsättningarna för bland annat matsäkerhet, fred och hälsa. De grupper som redan är mest sårbara och marginaliserade har svårast att anpassa sig till effekter av klimatförändringar, utarmade naturresurser och föroreningar.

Under strategiperioden har sektionskansliet vidtagit åtgärder för att stärka **miljö/klimat-perspektivet** i portföljen. Under 2018 genomfördes en första kapacitetshöjande workshop för personalen av rådgivare från huvudkontoret och hösten 2020 genomfördes en andra, uppföljande workshop. I samband med denna valdes fyra insatser inom stödområdena 1 och 2 ut för ett fördjupat arbete med miljöintegrering. I skrivande stund är det oklart om miljö/klimat perspektivet kan ges den prioritet som vore önskvärt, givet nya och akuta behov av omprogrammering inom bl.a. MR/DEMO och hälsa.

Rättighetsperspektivet har varit en utgångspunkt i genomförandet av strategin. Stor vikt läggs vid att stärka förutsättningar för transparens och ansvarsutkrävande genom att stärka såväl rättighetsbärande civilsamhällesorganisationer som skyldighetsbärande offentliga institutioner. Detta arbete är också avgörande för såväl lokalt fredsbyggande som den nationella fredsprocessen. Inom strategins stöd till lokalt fredsbyggande läggs särskild vikt vid att aktiviteter planeras och genomförs på ett sätt som inkluderar människor som är direkt berörda.

Sidas stöd inom hälsa når de områden i Myanmar med sämst tillgång till hälso-och sjukvård, inklusive områden där staten inte har kontroll, samt de mest sårbara grupperna, såsom tvångsfördrivna människor, vilket bidrar till att stärka dessa gruppers rätt till hälsa, samt motverkar diskriminering. Sverige har tagit på sig en viktig roll i att driva på och stödja jämlik, jämställd och rättighetsbaserad tillgång till hälsa.

Vad gäller **jämställdhetsperspektivet** har sektionskansliet i linje med svensk feministisk utrikespolitik och Agenda 2030 haft ett fokus på att stödja insatser för stärkt jämställdhet, kvinnors rättigheter och kvinnors deltagande och inflytande i samhället. Sektionskansliet säkerställer att integrering av jämställdhet ingår i alla insatser och lägger särskilt fokus på bland annat kvinnors

⁶ Climate Risk Index, GermanWatch, 2020

⁷ ND Gain Vulnerability Index.

⁸ World Bank Country Environmental Analysis, 2019.

ledarskap, deltagande och inflytande, tillgång till SRHR, förebyggande av könsbaserat våld och skydd och stöd till dess offer. Sida har med framgång drivit ökat fokus på SRHR inom de två FN-ledda givargemensamma initiativen, vilket lett till ett sammantaget ökat stöd till SRHR i Myanmar. Sida har tagit en särskilt aktiv roll i att stärka den givargemensamma Hälsofondens arbete med SRHR som har expanderat markant.

Ett förstärkt **konfliktperspektiv** eftersträvas genom att konfliktkänslighet integreras i genomförandet av strategin och att en konfliktkänslighetsanalys görs i samband med vissa insatsberedningar. Ett exempel på resultat av detta är att PSF har hjälpt sina partners, varav samtliga arbetar med fredsbyggande, att bli mer effektiva, att integrera jämställdhet samt konfliktkänslighet. En av PSFs partnerorganisationer har hjälpt andra partnerorganisationer likaväl som externa aktörer att förbättra sina metoder och rutiner för konfliktkänslighet och fonden rapporterar att de sett resultat av det arbetet i form av bättre kvalitet i de fredsbyggande insatser som fonden stödjer. Att stärka hälsosystemet är en del i att bidra till fred och försoning samt demokrati och respekt för mänskliga rättigheter, där förtroende och tillit mellan stat och individ behöver stärkas

2.3 Sveriges roll i strategisammanhanget

Det är svårt att få tag i statistik och nyckeltal i Myanmar. Landets statsbudget är endast delvis tillgänglig och visar inte investeringar i eller inkomst från militärägda affärskonsortier som sorterar under försvarsdepartementet. Huvuddelen av utvecklingsbiståndet går inte genom statsbudgeten. De fyra största bilaterala givarna är: Japan, Tyskland, Storbritannien och USA. Av EU:s medlemsstater är Sverige den tredje största givaren. Sverige ger inget direktstöd till Myanmar myndigheter.

Sverige betalade under 2020 ut totalt 241,5 miljoner kronor (tabell 1). Totalt har Sverige betalat ut 777,2 miljoner kronor under perioden 2018-2020 (tabell 2). Medel som betalats ut under perioden för att bidra till förbättrad hälsa utgjorde 52% av utbetalade medel, 33% bidrog till temaområdet mänskliga rättigheter och demokrati och 15% till mål inom temaområdet fred.

Covid-19 pandemin skapade behov av stärkt koordinering och gemensam prioritering mellan givare, FN och övriga partners. Sektionskansliet deltog aktivt i flera av dessa samordningsmöten initialt med fokus på hälsoområdet, humanitär-koordinering och FN:s ramverk för omedelbart socioekonomiskt svar på Covid-19 krisen⁹. Sverige deltog också på givargemensamma möten med regeringen om landets ekonomiska hjälpplan för Covid-19 (Myanmar COVID-19 Economic Relief Plan).

Sverige deltar aktivt på givargemensamma möten såsom Cooperation Partners Group (CPG samt på EU:s samordningsmöten. I slutet av 2020 påbörjades en process för att samordna EUs biståndsaktiva medlemsländer. Arbetet med att ta fram en ny EU-strategi 2021-2027 påbörjades 2019 men blev kraftigt försenad då instruktionerna från Bryssel inte fastställdes förrän i oktober 2020. EUDC hamnade då i en mycket forcerad process där flera medlemsländer uttryckt oro för brist på tid att bidra konstruktivt. Arbetet fortgår dock i god samarbetsanda. Konsultationen och samverkan mellan EUDC och MS har under 2020 utvecklats och stärks inte minst kring Covid-19 gemensamma insatser. Under 2021 kommer EU introducera sitt nya program 2021–2027 och Sektionskansliet planerar att aktivt bidra till färdigställandet av programmet, som kommer att behöva justeras med anledning av statskuppen.

Ett ytterligare sätt att koordinera svenskt stöd med andra givare är via gemensamma fonder och enskilda insatser. Sverige är aktivt i tre givargemensamma fonder: Access to Health Fund, Paung Sie Facility (PSF) samt UNFPA/ Women and Girls First. Dessa fonder bidrar till givarsamordningen inom hälsosektorn, arbete mot könsbaserat våld (GBV) samt fredsarbete i vidare bemärkelse.

⁹ [UN's Framework for the Immediate Socio-Economic Response to the COVID 19 Crisis](#)

2.4 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Myanmarstrategin har beröringspunkter med flera andra svenska strategier (tabell 5). Nedan följer några exempel:

Strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida: Sida har sedan länge ett humanitärt stöd till konfliktdrabbade områden i Myanmar och till rohingya-flyktingkrisen i Bangladesh. Inom hälsoportföljen finns särskilt starka kopplingar till det humanitära stödet som till stor del fokuserar på mödra och barnhälsa, SRHR, skydd och GBV. Genomförande partners i fält är i många fall är samma (ofta lokala) partner för det humanitära stödet som för utvecklingsstödet, vilket delvis beror på att enorma tillträdesbegränsningar leder till ett färre antal operationella partners.

Under 2020 kunde Sektionskansliet i nära samarbete med HUM-enheten även ta över ett tidigare humanitärt stöd till Svenska Röda Korset (SRK) och bereda ett utvecklingsstöd/nexusstöd. Programmet bygger vidare på erfarenheter från det fleråriga humanitära stödet från HUM och utgör en vidareutveckling av tidigare program där insatsen nu både expanderats geografiskt och utgör ett komplement till andra humanitära insatser.

Samordning sker med **Strategin för stöd genom svenska organisationer i civila samhället** (Civsam) genom delegering av medel till en enskild insats. Inom **Strategin för Hållbar Fred 2017-2022** finns 10 stöd med verksamhet i Myanmar, bland annat med inriktning på kvinnors deltagande, fredsbyggande utbildningar för ungdomar, minrisk-utbildningsprogram, mm. Informationsutbyte har skett under året med enheten för fred och mänsklig säkerhet kring gemensamma partners med verksamhet i Myanmar. **Strategin för demokrati och mänskliga rättigheter** ger globalt stöd till flera aktörer som arbetar i Myanmar, främst inom yttrandefrihet, media och rättsstatens principer, varav ett par även får stöd genom landstrategin. Utbyte och samverkan mellan sektionskansliet och enheten för demokrati och mänskliga rättigheter har skett kontinuerligt kring olika aktörer och insatser.

Steg har också tagits för att stärka synergier med **den regionala Asienstrategin** som har fokus på mänskliga rättigheter och miljö och där ett antal insatser har verksamhet i Myanmar. Det gäller till exempel insatser inom skog (stöd till småföretagare), klimatanpassning, hållbart nyttjande av naturresurser och stöd till journalister som rapporterar om miljöfrågor. **Globala strategin för Kapacitetsutveckling:** Det finns flera ITP-program där Myanmar ingår både inom mediaområdet och inom miljö och klimat. Inom den **globala strategin för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022** finns 13 insatser med verksamhet som berör Myanmar, bland annat inom områdena vatten, klimat och energi, men ingen koordinering har skett med denna strategi.

I oktober 2020 tillträdde en ny utsänd kollega från **Folke Bernadotteakademin (FBA)** sin tjänst på Sektionskansliet. Pga. Covid-19 situationen har hen arbetat från Stockholm fram till mitten av januari 2021. Fortfarande vid årets slut var positionen väldigt ny och synergier och samarbete med Folke Bernadotteakademin förväntas rapporteras från och med 2021.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Hälsostödet är störst i volym (tabell 3) och här ligger även den största enskilda insatsen, den gemensamma givarfonden Access to Health Fund. Denna fond är en betydande aktör inom hälsoområdet i Myanmar och ligger väl i linje med strategin att öka tillgången till hälso- och sjukvård för de områden och befolkning som har mints tillgång till dessa tjänster.

Hälsosektorn är eftersatt i Myanmar (enligt WHO ett av de sämsta i världen) och det är väl motiverat, både utifrån behov, strategi och förändringsteori, att resultatområdet jämlik hälsa är större än de övriga målområdena volymmässigt. Vid en analys mellan de olika målområdena i strategin (tabell 3) framgår

att fredsportföljen behöver stärkas upp och att det finns utrymme för ytterligare någon insats. Sektionskansliet har planerat för att bereda ett tilläggsstöd inom fredsområdet 2021, men får återkomma till om detta är möjligt, givet nuvarande situation.

Det faktum att många insatser bidrar till flera stödområden och fler än ett målområde är ett exempel på att vi lyckats i vår strävan att öka interingen mellan stödområdena i strategin.

3.1 Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

3.1.1 Mål 1.1: Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, mänsklig säkerhet och förbättrat skydd för utsatta människor

Strategimål

2018	2019	2020
		

Utvecklingen i landet i förhållande till strategimålet har gått bakåt under strategiperioden, även innan militärkuppen i februari 2021. Mänskliga rättigheter kränks inom en lång rad områden och reformviljan hos regeringen har varit svag. Minoriteters åtnjutande av mänskliga rättigheter i Myanmar är fortsatt en stor utmaning och människor diskrimineras systematiskt på grund av etnicitet, religion, sexuell orientering och könsidentitet med mera. I områden med väpnad konflikt sker systematiskt grova kränkningar av mänskliga rättigheter från både militären och väpnade etniska organisationer. Yttrandefriheten och det demokratiska utrymmet har krympt. En utmaning är också bristande transparens inom offentliga beslutsprocesser och att lagen om rätt till information inte har antagits.

Inom området jämställdhet kvarstår strukturella hinder och normer som försvårar för kvinnors politiska inflytande på alla nivåer och kvinnors rättigheter är eftersatta på en rad områden. Några framsteg har gjorts inom jämställdhetsområdet genom antagande av lagstiftning och policy som i viss utsträckning ger ett ökat lagligt skydd för kvinnor och flickor, även om implementeringen går långsamt. Ett exempel är den nya Lagen om barns rättigheter (Child Rights Law) som antogs 2019 och innebär att minimiåldern för att ingå äktenskap för både flickor och pojkar fastställs till 18 år. Dock har Lagen om skydd och förebyggande av våld mot kvinnor ännu inte antagits. Det finns starka indikationer på att könsrelaterat våld (GBV) har ökat under Covid-19 pandemin och även kvinnors obetalda hemarbete. Ett framsteg är att kvinnors representation i parlamenten ökade efter valet 2020 (från ca 13 % till 17 %). Implementeringen av Myanmars nationella plan för jämställdhet, National Strategic Plan for Advancement of Women (NSPAW) 2013-2022, går långsamt.

Situationen vad gäller mänsklig säkerhet och skydd för utsatta människor har försämrats under strategiperioden. Tillträdesproblematiken för humanitära och utvecklingsaktörer är svår i konfliktområdena och har försämrats ytterligare under Covid-19 pandemin. Minor och explosiva lämningar av krig utgör hot mot människors hälsa och ett utvecklingshinder i områden med pågående eller tidigare väpnad konflikt, samt hindrar flyktingar och internflyktingar att återvända hem.

Myanmar gjorde i slutet av 2019 försiktiga medgivanden om att krigsförbrytelser kan ha begåtts i Rakhine 2017. Myanmars inhemska kommission om dessa händelser avfärdar dock vittnesmålen om sexuellt våld som icke trovärdiga. Ändå har kvinnor i landets olika konfliktområden länge vittnat om sexuellt våld i väpnad konflikt. Ett litet positivt steg togs när Myanmar tillsammans med FN gick ut med en *Joint Communiqué* om åtgärder mot sexuellt våld i väpnad konflikt men det återstår att se om den leder till något konkret.

Portfölj

2018	2019	2020
		

14 insatser och sammanlagt 84,8 MSEK har bidragit till målet mellan 2018-2020. Portföljen är delvis relevant i förhållande till målet. Den innehåller stöd till flera internationella civilsamhällesorganisationer (INGOs) som arbetar för att stärka respekten för mänskliga rättigheter,

ökad jämställdhet och förbättrat skydd för utsatta människor. Yttrandefrihet, minoriteters rättigheter, markrättigheter, kvinnors rättigheter, fackliga rättigheter och rätten till hälsa är områden som inkluderas. Genom INGOs utgår stöd till ett stort antal lokala civilsamhällesorganisationer, som bland annat arbetar för att öka medvetenheten om rättigheter, och hur dessa kan utkrävas, hos utsatta delar av befolkningen samt organiserar sig i nätverk och plattformar för att bedriva politiskt påverkansarbete.

Organisationen Institute for Peace and Social Justice (IPSJ) som får stöd genom Olof Palmes Internationella Center har bidragit till att lantbrukare i 500 byar (i flera olika regioner) har etablerat organisationer som bygger på demokratiska principer. IPSJ har också framgångsrikt stöttat dessa lantbrukare att utkräva sina markrättigheter på ett organiserat sätt, inklusive att vidta rättsliga åtgärder.¹⁰

I portföljen finns också stöd till multilaterala organisationer, exempelvis UNFPA som arbetar för att stärka sexuell reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och förebygga och öka skydd från könsrelaterat våld (GBV). Under 2019 har UNFPA arbetat nära socialministeriet (Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement) med de riktlinjer för hantering av fall rörande könsrelaterat våld (GBV) som fastställdes i slutet av året¹¹. I samband med Covid-19 pandemin har behovet av psykosociala insatser och krisstöd ökat. UNFPA har inom ramen för programmet Women and Girls First arbetat aktivt för att svara upp mot detta behov.

Under strategiperioden har justeringar i portföljen gjorts, bland annat har stödet till en långsiktig partner utvidgats så att det nu inkluderar deras arbete mot minor, vilket bidrar till mänsklig säkerhet och skydd för utsatta människor. Under 2020 bereddes också en mindre, strategisk insats med syfte att ge uppmärksamhet till kvinnors politiska deltagande och kvinnors ledarskap, främst inför valet, men behovet att stärka portföljen ytterligare vad gäller jämställdhet genom en riktad insats har identifierats.

3.1.2 Mål 1.2: Förbättrad demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption och förbättrade möjligheter till ansvarstagande och ansvarsutkrävande i de offentliga institutionerna.

Strategimål

2018	2019	2020
		

Utvecklingen mot strategimålet har gått delvis framåt under strategiperioden. Demokratisk samhällsstyrning har sett en försiktigt positiv trend, men stora utmaningar kvarstår med svag kapacitet inom de offentliga institutionerna och brist på insyn i beslutsprocesser. På anti-korruptionsområdet har steg tagits i positiv riktning under strategiperioden, bland annat med en reviderad anti-korruptionslag (2018), fortsatt utveckling av enheterna för att förebygga korruption i ministerierna (Corruption Prevention Units) och en aktiv anti-korruptionskommission som drivit uppmärksammas mål mot höga tjänstemän och politiker. Kommissionen har stärkt sin kapacitet att göra korruptionsutredningar men mycket stora utmaningar kvarstår för att uppnå verklig förändring.

Militärkuppen den 1 februari ställer utvecklingen i helt nytt ljus och kommer innebära att många av de framsteg som har gjorts sannolikt går om intet. Efter militärkuppen kommer det bli svårt för Sverige/Sida att fortsätta bidra inom detta område då stöd inte ska resurssätta eller legitimera militärregimen. Stöd genom civilsamhällesorganisationer som i viss mån kan bidra till exempelvis förebyggande av korruption genom att medvetandegöra befolkningen kan fortfarande vara aktuellt.

Portfölj

2018	2019	2020
		

Sju insatser och sammanlagt 87,9 MSEK har bidragit till målet mellan 2018-2020. Portföljen består främst av stöd till multilaterala aktörer som arbetar för att stärka kapacitet och ansvarstagande hos de

¹⁰ OPC Final Progress Report 2015 -2019, page 12

¹¹ UNFPA WGF Annual Report 2019, page 8-9

statliga institutionerna i att utveckla lagstiftning, policy och leverera tjänster till befolkningen samt stärka arbetet mot korruption.

Under 2019 och 2020 har International IDEA bland annat fokuserat på att stödja den parlamentariska kommitté som arbetat med att se över konstitutionen. Som förväntat röstade militären emot förslaget att göra större förändringar i konstitutionen, men processen har inneburit att konstitutionsfrågor lyfts på den politiska dagordningen och belysts i samhällsdebatten samt att involverade aktörer stärkt sin kunskap inom området.

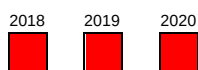
Stödet till UNDP har varit inriktat på institutionsstärkande av parlament och förvaltning på central och lokal nivå, inklusive transparens och ansvarstagande, samt utveckling av tjänstemannakåren. Parlamenten har stärkts bland annat genom UNDP:s stöd till genomförandet av tre konsultationsprocesser för policyutveckling i nationella och regionala parlament.¹²

Under 2020 har UNDP arbetat vidare för att stärka IT-kapaciteten i parlamenten på nationell och regional/delstatsnivå, inklusive utvecklande av en plattform för att kunna leverera utbildningar och stöd i institutionell utveckling online till ledamöter och anställda vid parlamenten. Under Covi-19krisen har detta arbete varit än mer relevant och har bidragit till att både arbete och utbildningar kunnat genomföras på distans.¹³

UNODC har bidragit till att stärka kapaciteten hos antikorrupsionskommissionen (ACC) som har arbetat aktivt för att initiera utredning och åtal mot korrupta politiker och tjänstemän i administrationen. UNODC har tillsammans med ACC och UNDP fortsatt stödja enheterna för att förebygga korruption i ministerierna (Corruption Prevention Units), samt bidragit till en konsultativ process för att ta fram ett förslag till Lag för skydd av visselblåsare (Whistleblower Protection Law).¹⁴ Arbetet inkluderar också att inkorporera integritetsfrågor och anti-korruption i grundskolans läroplan. Ett resultat av detta arbete är att utbildningsministeriet 2019 lanserade en ny handbok för lärare (secondary level) med uppdateringar om integritet och anti-korruption.¹⁵

3.1.3 Mål 1.3: Stärkt yttrandefrihet och ökad kapacitet i det civila samhället och oberoende media att utföra sina demokratiska och granskande

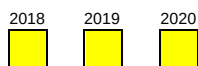
Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet har gått bakåt under strategiperioden. Civilsamhällesorganisationer drabbas allt oftare av restriktioner och kontroll från myndigheternas sida, till exempel genom krav på att ansöka om tillstånd att få organisera möten och workshops i hotell. Samtidigt har det civila samhället stärkt sin kapacitet och organiserar sig ofta i nätverk och plattformar för att uppmärksamma kränkningar och övergrepp av mänskliga rättigheter och för att påverka beslutsfattare. En utmaning är dock att regering och myndigheter fortfarande främst ser det civila samhället som tillhandahållare av tjänster och inte erkänner dem som påverkansaktörer.

Oberoende medieaktörer fortsätter att kämpa i motvind. Reformeringen på mediaområdet har stannat av de senaste åren, med undantag för att kompletterande riktlinjer (s k by-laws) för Broadcasting Law antogs i oktober 2020, efter flera års fördröjning. Det ökande antalet åtal mot journalister leder till ökad självzensur och försiktighet. Förutom risken att ställas inför rätta för sin rapportering, kämpar de oberoende medierna med att överleva ekonomiskt i en miljö som gynnar de medier som har nära band till regering och militär.

Portfölj

¹² UNDP: SERIP Annual Progress Report 2020 (Pre-final version), sid 19

¹³ Adapting Sida funded UNDP projects to Covid 19 in Myanmar, 13 May 2020, sid 2

¹⁴ UNODC: Myanmar Country Programme 2014-2020, Sub-programme 2: Anti-Corruption, Narrative Report 2019, sid 3 och 6.

¹⁵ <https://www.unodc.org/southeastasiaandpacific/en/myanmar/2019/07/teacher-guidebook-anti-corruption/story.html>

Nio insatser och sammanlagt 56,4 MSEK har bidragit till målet mellan 2018-2020. Portföljen är delvis relevant i förhållande till målet och består främst av internationella civilsamhällsorganisationer samt en mediefond som arbetar för att stärka yttrandefriheten, digitala rättigheter samt förutsättningarna för oberoende media att verka i Myanmar, i enlighet med de prioriteringar och den förändringsteori som identifierats i strategiplanen. Flera av organisationerna vidareförmedlar bidrag samt fokuserar på att utveckla kapaciteten hos det lokala civila samhället och hos oberoende media, samt stärka mediernas kapacitet att nå en större publik och generera kommersiella intäkter. MDIF rapporterar att de åtta medieaktörer som varit aktiva under hela programmet i snitt har haft en årlig ökning av sin publik med 33 % och en årlig ökning av intäkter med 77 % under programmets 3,5 år (siffrorna är dock genomsnittliga och resultaten visar på stor variation hos olika medier).¹⁶

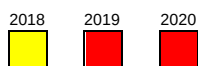
Myanmar Digital Rights Forum (MDRF), som årligen organiseras av Phandeeyar med partners, samlar en bredd av aktörer för att diskutera yttrandefrihet, tillgång till internet och andra digitala rättigheter och fastställa prioriteringar för påverkansarbete. Exempel på resultat som härrör från MDRF är bildandet av en nationell rörelse för att stärka digitala rättigheter i Myanmar, DigitalRightsMM,¹⁷ lanserandet av websidan SayNoT66(d) som syftar till att öka medvetenheten om lagar i Myanmar vilka begränsar yttrandefriheten samt dokumenterar åtal där dessa lagar används,¹⁸ ett öppet brev till Mark Zuckerberg, avseende Facebooks och hatpropagandans roll för en eskalering av våldet mot rohingyer i delstaten Rakhine, vilket rönt stor internationell uppmärksamhet¹⁹

Portföljen har anpassats under strategiperioden för att stärka relevansen i relation till förändringsteorin och de prioriteringar som fastställdes i strategiplanen. Främst har anpassning skett genom förändringar i nya programfaser av pågående stöd. Exempelvis har det nya IMS-Fojo-programmet ett stärkt fokus på säkerhet och rättsstöd för journalister. MDIF-programmet har också anpassats till behovet av kapacitetsstöd hos mindre, lokala medieaktörer i regionerna/delstaterna (framförallt Chinstaten). En insats där Phandeeyar och partners bygger vidare på resultat från de tidigare Myanmar Digital Rights Forum och fokuserar på mer långsiktigt, strategiskt påverkansarbete stärker arbetet med digitala rättigheter i portföljen.

3.2 Stödområde 2: Fredliga inkluderande samhällen

3.2.1 Mål 2.1: Stärkt kapacitet att förebygga våldsam konflikt och till inkluderande fredsbyggande

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet har gått bakåt under strategiperioden. Den formella fredsprocessen har varit i ett dödsläge sedan 2018. Sedan januari 2019 pågår intensiva strider i Rakhine mellan militären och Arakan Army. Striderna inleddes i norra Rakhine men har gradvis spridit sig söderut i Rakhine och österut till södra Chin. Båda parter i konflikten bryter mot internationell humanitär rätt, och striderna orsakar stort lidande bland lokalbefolkningen. Runt 200 000 internflyktingar beräknas ha flytt från sina hem p.g.a konflikten²⁰. Efter valet 8 november 2020 har inga större sammandrabbningar rapporterats, vilket gett ett visst andrum för civilbefolkningen. Krigspausen kan vara en konsekvens av japanskt engagemang, särskilt det japanska sändebudet Yohei Sasakawa, som frekvent besökt Rakhine för möten med regeringen, militären och AA men kan också vara en del av

¹⁶ Media Development Investment Fund (MDIF): Final Report Myanmar Media Program 1 November 2015 – 30 June 2019, page 30, UF2015/34005/BANG/YANG, 51020168.

¹⁷ Phandeeyar Foundation: Fostering Digital Rights in Myanmar, August 2020, page 7, UM2020/16279/BANG/YANG)

¹⁸ Phandeeyar Foundation: Fostering Digital Rights in Myanmar, August 2020, page 8, UM2020/16279/BANG/YANG)

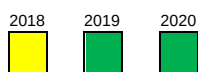
¹⁹ Phandeeyar Foundation: Fostering Digital Rights in Myanmar, August 2020, page 20, UM2020/16279/BANG/YANG).

²⁰ Mathieson, David, "The Arakan Army in Myanmar: Deadly Conflict Rises in Rakhine State", USIP Special Report NO.486, November 2020

Tatmadaw krigsstrategi som ofta innebär att man pausar i en del av landet samtidigt som man inleder nya strider någon annanstans. I januari 2021 har nya strider mellan militären och Karen National Union (KNU) rapporterats. När det gäller rohingyakrisen i Rakhine gjordes heller inga avgörande framsteg under 2019 och 2020.

Den systematiska diskrimineringen mot rohingyer pågår alltjämt i form av kraftigt begränsad rörelsefrihet och rudimentär tillgång till hälso- och sjukvård och utbildning och där misshandel och övergrepp är en del av vardagen. Kvinnor och unga är särskilt utsatta. Könrelaterat våld är vanligt förekommande med en utbredd kultur av straffrihet. Grundorsakerna till våldet mot rohingyer beskrivs väl i den så kallade Kofi Annanrapporten och om rekommendationerna i rapporten hade tillämpats fullt ut skulle det bidra till att minska risken för nya våldsvågor riktade mot rohingyer. Men den implementering som sker är ytlig och partiell. Förutom implementering av rekommendationerna fordras nu även ansvarsutkrävande för de grova internationella förbrytelser som misstänks ha begåtts under fördrivningen av rohingyerna 2017. Under hård press från internationella samfundet medgav Myanmar inför domstolen i Haag under 2020 för första gången att krigsförbrytelser kan ha ägt rum, men förnekar folkmord eller uppsåt till folkmord.

Portfölj

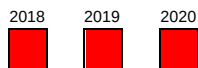

Sju insatser och sammanlagt 53,2 MSEK har bidragit till målet mellan 2018-2020. Portföljen bedöms vara relevant i förhållande till målet. Där ingår stöd till den formella fredsprocessen, stöd till att lösa några av de nyckelfrågor som orsakar eller förvärrar konflikter samt stöd till lokalt fredsbyggande i syfte att minska spänningar och våld mellan folkgrupper. Därmed ligger den också väl i linje med förändringsteorin. De flesta andra givare stödjer den formella fredsprocessen och därför har Sektionskansliet valt att inkludera sådant som ligger helt eller delvis utanför den processen och som också bedöms bidra till inkluderande fredsbyggande. Ett sätt att stärka samhällets motståndskraft mot våldsam konflikt bedöms vara att reducera hatpropaganda och hets mot folkgrupp. Genom vårt stöd till PSF och deras partner Phandeevar bidrar Sida till ett arbete som syftar till att motverka hatpropaganda och förbättra källkritiken i Myanmar.

En av de centrala frågorna i fredsprocessen gäller kontroll över land och naturresurser. En av våra samarbetspartners, TNI, har bidragit med att ta fram mer kunskap och nätverkande som underlättat för civilsamhällesorganisationer som representerar minoritetsgrupper i Myanmar att organisera sig till att påverka lagstiftningen på området. Samtidigt sker påverkansarbete gentemot ickestatliga väpnade grupper där ett resultat under året varit att ytterligare tre väpnade grupper arbetat fram land- och naturresurspolicyer.²¹ Syftet är mer inkluderande beslutsprocesser och förbättrade policyer inom landområdet. Potentiellt kan detta arbete också bidra till framsteg i fredsprocessen, antingen genom att bana väg för överenskommelser eller genom att tjäna som positiva exempel som kan komma till användning om och när fredsprocessen börjar ta itu med substansfrågorna.

3.2.2 Mål 2.2: Stärkt deltagande och inflytande av kvinnor och unga i konflikthantering och i fredsbyggande

Strategimål

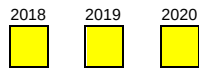
Utvecklingen vad gäller strategimålet bedöms gå bakåt. Kvinnor och unga är engagerade i fredsbyggande på lokal nivå men har i mycket ringa utsträckning tillgång till förhandlingsborden. De påträffas oftare i det angelägna men sällan uppmärksammas gräsrotsarbete som behövs för att öka trygghet i grannskapet och bygga förtroendefulla relationer mellan olika folkgrupper i närområdet. Ett sådant exempel som faktiskt har uppmärksammas är den så kallade ”vita roskampanjen” 2019 till stöd för fredlig samexistens över religionsgränser som samlade inte minst många ungdomar till manifestationer både fysiskt och i sociala media.

²¹ TNI annual report, 3, UM2017/15344/BANG/YANG, 11156.

I Myanmar har resultat kring i princip hela agendan kring Kvinnor, Fred och Säkerhet främst kommit att förknippas med en ökad andel kvinnor i den formella fredsprocessen. Parterna har i princip åtagit sig en kvot på minst 30% men den verkliga andelen kvinnor som deltagit har aldrig varit i närheten av åtagandet. I ”Union Peace Conference” (UPC) har andelen kvinnor ökat från 17% år 2017 till 22% enligt officiella siffror från UPC 2018. I UPC som hölls i augusti 2020 gick utvecklingen dock bakåt igen då endast 17% av deltagarna var kvinnor²² Kvinnonätverket Alliance for Gender Inclusion in the Peace Process (AGIPP) trycker på för att antalet ska öka och för att öka kvinnors inflytande och kvalitativa deltagande.

För ungdomars deltagande i fredsprocessen finns ingen motsvarande överenskommen kvot. Ungdomars möjlighet att verkligen påverka fredsförhandlingarna är mycket begränsat. Civilsamhället har ingen plats vid fredsförhandlingarna annat än om de kommer med i någon av parternas delegationer eller i stödjande funktioner.

Portfölj

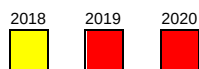
Mellan 2018-2020 bidrog sju insatser och 32.7 MSEK till detta strategimål, främst genom stöd till ökat inflytande för kvinnor och ungdomar att hantera grundorsakerna till konflikt och lösa nyckelfrågor för fred. Portföljen bedöms vara delvis relevant. De flesta insatserna bidrar till målet som delmål vilket är ett utslag av en generell ambition att integrera jämställdhet i alla insatser. Den största insatsen i fredsportföljen, den givargemensamma fonden PSF, har dels gjort utfästelser om att inte stödja något genusblint projekt, dels höjt ambitionen när det gäller ökande andel stöd till arbete som har jämställdhet som mål. PSF har under 2020 ytterligare stärkt sitt arbete med jämställdhet både genom stöd till jämställdhetsintegrering i alla insatser samt specifikt stöd till kvinnoorganisationer för att stärka deras kapacitet att arbeta förebyggande och att respondera till den ökande nivån av könsrelaterat våld.

Under 2018 avvecklade PSF sitt stöd till den formella fredsprocessen, i avsikt att inte duplicera stödet från den formella givargemensamma fonden. I samband med den utfasningen sjönk andelen insatser som PSF stödjer och som har jämställdhet som huvud- eller delmål. En utmaning för PSF är att bidra till en bredare syn på agendan kring kvinnor, fred och säkerhet och identifiera arbete som bidrar till denna agenda bortom den formella fredsprocessen. Från och med 2019 är PSF helt inriktad på social sammanhållning (social cohesion) och håller fortfarande på att bygga om sin portfölj. Hur väl de lyckas i förhållande till agendan för kvinnor, fred och säkerhet samt ungdomars deltagande kommer att väga förhållandevis tungt för hur väl fredsportföljen kommer att kunna svara upp mot detta strategimål. Bedömningen är dock att relevansen av portföljen kommer att stärkas ytterligare framöver. Under 2020 etablerades Women Network Rakhine State som ett resultat av stödet till PSF, ett kvinnonätverk med medlemmar från alla delar av Rakhine med olika etniciteter och religiös åskådning. Under 2020 och början av 2021 har nätverket bedrivit kampanjer mot hatpropaganda.

Ungdomar (och även barn) finns med som målgrupp i insatser som inriktar sig på fredsutbildning. Unga kvinnors och mäns engagemang tar sig ofta uttryck i sociala rörelser på och utanför sociala media som inte alltid nås genom etablerade kanaler. Flexibilitet krävs för etablerade civilsamhällesorganisationer att stödja och samarbeta med dessa sociala rörelser. Behov och möjligheter att inkludera mera av sådant flexibelt stöd i pågående insatser undersöks som ett sätt att involvera fler unga.

3.2.3 Mål 2.3: Förbättrade förutsättningar för det civila samhället att bidra till fredsbyggande

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet bedöms gå bakåt. Förutsättningarna för det civila samhället att bidra till fredsbyggande hänger ihop med vilket utrymme som generellt ges för det civila. Restriktioner för

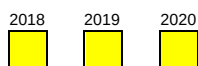
²² [Myanmar | CFR Interactives](#)

civila samhället att verka ser olika ut på olika platser i landet, men är generellt sett särskilt omfattande i konfliktområdena. Civilsamhällesorganisationer som arbetar för fred drabbas särskilt av lagen om otillåtna organisationer (Unlawful Associations Act), som används till att förhindra möten och hota aktivister.

Väpnade grupper och civilsamhällets fredsbyggare är ofta hänvisade till att träffas utanför landets gränser, företrädesvis i Thailand. Därför var det illavarslande när myndigheterna i Thailand under 2020 förhindrade ett möte kopplat till den formella fredsprocessen. Om detta fortsätter att upprepas skulle det avsevärt försvåra för möten som bedöms vara viktiga för att öppna upp kanaler till fredssamtal i pågående väpnade konflikter.

Det relativt unga lokala civilsamhället har en stor potential att bidra till fredsbyggande. Många av dessa organisationer har stärkt sin kapacitet och arbetar med att finna sina former. Det är dock svårt att bedöma hur de kommer påverkas av militärkuppen men är definitivt en kraft och aktör att följa och om möjligt stödja.

Portfölj

Fem insatser och 33,7 MSEK har bidragit till målet under 2018-2020. Portföljen bedöms vara delvis relevant. I enlighet med den förändringsteorin har sektionskansliet aktivt identifierat partners som är bra på att stödja det lokala civilsamhället att i egen rätt verka för uppsatta målsättningar och strategier. Vidareförmedlande organisationer som ger stöd, inklusive kapacitetsutvecklingsstöd, till lokala civilsamhällesorganisationer är viktiga partners. En av PSFs partnerorganisationer har hjälpt partnerorganisationer att förbättra sina metoder och rutiner för konfliktkänslighet och fonden rapporterar att de sett resultat av det arbetet i form av bättre kvalitet i de fredsbyggandeinsatser som fonden stödjer.²³ Under 2019 stärkte PSF sitt organisationsutvecklande stöd av partnerorganisationer.

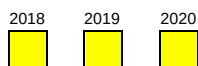
Även andra partnerorganisationer arbetar aktivt för att stärka konfliktkänslighet i den egna verksamheten. Flera arbetar aktivt med antidiskrimineringsfrågor med sina partners, vilket stärker deras förmåga att både verka för fred och att agera konfliktkänsligt. Det är dock sällan det går att från rapporteringen lyfta fram konkreta resultat som går bortom ökad kunskap och förändrad attityd hos individer, till förändringar med betydelse för förutsättningarna för organisationer i det civila samhället att bidra till fredsbyggande.

Det är en mycket svår utmaning att bidra till att förändra de strukturella förutsättningarna för det civila samhället att bidra till fredsbyggande. Ett kontroversiellt förslag till ny lag för icke-statliga organisationer lades på is efter hård kritik. Om den tas upp igen finns beredskap att aktivt bidra i dialog kring den. Givet militärkuppen kommer stödet till att förbättra förutsättningarna för det civila samhället att bidra till fredsbyggande att inrikta sig på det som kan åstadkommas genom stöd till civilsamhället självt.

3.3 Stödområde 3: Jämlik hälsa inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

3.3.1 Mål 3.1: Förbättrad tillgång till god hälso- och sjukvård, särskilt i de delar av landet där tillgången är sämst

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet bedöms delvis gå framåt. Myanmar har under de senaste åren lyckats öka de offentliga utgifterna för hälsa, från 3,9 % av statsbudgeten år 2018 till 4,6% 2019. Motsvarande tentativa siffra för 2020/21 ligger på 10,4 % vilket visar en förväntad markant höjning²⁴. Dock betalas fortsatt en väldigt stor del av kostnaden för vård ur patientens egen ficka (s.k. out of pocket payment),

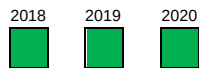
²³ Paung Sie Facility, phase II Final Report, 2019, sidan 19, UF2014/62229/BANG/YANG, 52190006.

²⁴ Ministry of Planning and Finance, 2021

hela 76%²⁵, vilket gör att många människor som lever i fattigdom inte har möjlighet att söka vård när de behöver. Tillgång till god hälso- och sjukvård i Myanmar har överlag stärkts under perioden, dock har de framsteg som gjorts inte nödvändigtvis gynnat hela befolkningen i alla delar av landet i samma utsträckning. Ett antal områden i landet är s.k. icke regeringskontrollerade områden, där Hälsoministeriets vårdpersonal inte tillhandahåller vård. I dessa områden är det olika etniska hälsoorganisationer som tillgodoser människors behov av hälso- och sjukvård. I praktiken finns alltså flera parallella hälsosystem i landet. De etniska hälsoorganisationernas kapacitet och förmåga att leverera kvalitativ hälso- och sjukvård är väldigt varierande. De har ofta begränsade resurser och kapacitet, och står inför stora utmaningar kring säkerhet, legitimitet, språkbarriärer, bristande infrastruktur etc. Deras deltagande och ansvar i den nationella hälsoplanen är positivt men ett flertal praktiska utmaningar kvarstår. Att nå ut med hälso- och sjukvård i de delar av landet där tillgången är som sämst försvåras avsevärt av de tillträdessvårigheter som råder i flera av dessa områden. I stora delar av staterna Rakhine, Kachin och Shan råder begränsat tillträde i varierande grad, i en del områden är det i princip omöjligt för internationella organisationer att arbeta och insatser genomförs företrädesvis genom lokala partners. Myanmar har en lång väg kvar till att nå SDG-delmålet om ”Universal Health Coverage” (UHC) och särskilda satsningar krävs för att göra tillgång till god hälsovård mer jämlik.

Under 2020 har Covid-19 krisen satt stor press på landets fragmenterade hälsosystem och även om det är för tidigt att se några officiella siffror på vilka effekter krisen haft, så står det klart att pandemin och efterföljande restriktioner har medfört svårigheter att upprätthålla tillgången till grundläggande hälsovård, såsom exempelvis mödra- och barnhälsovård. Detta riskerar att leda till att framsteg som gjorts inom hälsoområdet, till exempel inom mödra- och barndödlighet, går tillbaka.

Portfölj

Fyra insatser och 228,6 MSEK har bidragit till målet under 2018-2020. Bedömningen är att portföljen är relevant och har utvecklats väl i linje med de prioriteringar som fastställdes i strategiplanen. Den största delen av det svenska stödet till hälsa går via FN-ledda givargemensamma initiativ ledda av UNOPS respektive UNFPA. Sidas bedömning är att samverkan i givargemensamma fonder är effektivt inom hälsoområdet, inte minst för att möjliggöra en ökad och bättre givarkoordinering, men också för att öka Sveriges möjlighet att påverka i för oss viktiga frågor. Portföljen innehåller även stöd till Svenska Röda Korset samt Olof Palmes Internationella Center. Sedan 2018 har portföljen ökat fokus på att nå de delar av landet där tillgången är som sämst och i högre grad programmerats för att nå de mest utsatta människorna i konflikttrabbade och svårtillgängliga områden.

Att nå de områden i Myanmar med sämst tillgång till hälsovård ställer höga krav på programmering och samarbetspartners. Sidas samarbetspartners är väl positionerade att arbeta i komplexa och snabbt föränderliga kontexter. Exempelvis har både UNOPS och UNFPA investerat i att stärka kapacitet för att hantera ökade risker i programmen.

Access to Health Fund är en betydande aktör inom hälsoområdet i Myanmar och i princip den enda större utvecklingsaktören som arbetar för ökad tillgång till god hälso- och sjukvård i de områden och för de människor som har det svårast. Hälsofondens verksamhet syftar till att stärka framförallt mödra- och barnhälsa, SRHR, men också nutrition, HIV, tuberkulos och malaria. Vidare arbetar Hälsofonden i ökande grad med att stärka och påverka landets hälsosystem att bli mer inkluderande och anpassat till att nå ut till sårbara grupper. I icke-statligt kontrollerade områden stöds insatser som syftar till att stärka de etniska hälsoorganisationernas kapacitet att leverera god hälso- och sjukvård men också för att förbättra samarbete och koordinering. Ett exempel från 2019 är en välkoordinerad respons för att hantera ett mässlingsutbrott i de konflikttrabbade gränsområdena till Kina under februari månad. Personal från Hälsoministeriet samt berörd etnisk hälsoorganisation i området samarbetade för att

25 MoHS (2020). Myanmar National Health Accounts, 2016-2018, Ministry of Health and Sports, Nay Pyi Taw, Myanmar

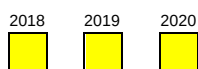
fördela och distribuera totalt 4500 vaccindoser samt följde upp efteråt med tekniskt stöd och datainsamling²⁶.

Under 2019 utvidgades fondens arbete till ett flertal nya s.k. townships, som identifierats som särskilt sårbara, till att omfatta 94 townships. Detta stöd förmedlas via etniska hälsoorganisationer (EHO) och under 2019 gavs stöd till 20 stycken EHO:er²⁷ i fem olika stater²⁸. I dessa townships föddes under 2019 66% av barnen i närvaro av utbildad personal (skilled birth attendance) vilket kan jämföras med det nationella genomsnittet från 2017 på 61 %.²⁹ Vid mer komplicerade förlossningar finns ett system där man kan få remiss vidare uppåt i vårdkedjan, under 2019 remitterades drygt 12 000 kvinnor till akut förlossningsvård under kritiska omständigheter varav ca 1500 kom från särskilt svårtillgängliga och icke-regeringskontrollerade områden³⁰.

Under året 2020 har Sidas partners inom hälsa på ett förtjänstfullt sätt ställt om för att möta de nya behov som Covid-19 krisen inneburit. Hälsofonden tog tidigt en aktiv roll i att svara upp mot det plötsligt förändrade läget i landet. Redan i februari 2020 beslutades om insatser för att förebygga och minska smittspridning, exempelvis i form av att snabbt sätta igång upphandlingar av skyddsutrustning för hälso- och sjukvårdspersonal samt översätta och sprida informationsmaterial på olika etniska språk. Hälsofonden har spelat en nyckelroll för att öka kapaciteten att genomföra covid-19 provtagning och smittspårning i landets samtliga konfliktdrabbade stater, i nära samarbete med såväl Hälsoministeriet som etniska hälsoorganisationer.³¹ De logistiska utmaningarna är svåra då restriktioner lett till starkt begränsade transportmöjligheter vilket gjort det ännu svårare att nå de mest utsatta områdena i landet. Hälsofonden har även tagit en samordnande roll i att analysera och dela viktig information både till utvecklings- och humanitära aktörer, bland annat genom att sätta upp en temporär enhet (CICU, COVID-19 Information Support Unit). Parallellt med detta arbete har Hälsofonden fortsatt att arbeta för att upprätthålla tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård.

3.3.2 Mål 3.2: Ökad kunskap om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet bedöms mestadels gå i rätt riktning, om än från en låg nivå och i varierande grad i olika delar av landet. För ungdomar som är utbildade, bor i urbana områden och har tillgång till internet har kunskapen om sexuell och reproduktiv hälsa och HBTQI överlag gått framåt. Däremot för andra, som bor i mer rurala områden och har begränsad tillgång till internet och teknik är det betydligt svårare. För unga människor, särskilt flickor, är tillgång till sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård och information problematisk och hindras ofta av såväl allmänhetens som hälsopersonals fördömande attityd gentemot ungdomars sexualitet. Från regeringens sida råder ett begränsat intresse för att driva på utveckling i dessa frågor, exempelvis har en nationell SRHR policy tagits fram, en process som Sverige givit stöd till på olika sätt, dock är policyn fortsatt ej formellt antagen trots att den blev färdig för två år sedan. Abort är förbjudet, undantaget endast om moderns liv hotas. Osäkra aborter utgör den tredje vanligaste orsaken till mödradödlighet i Myanmar³² Dock har ett viktigt framsteg gjorts på området nyligen då Hälsoministeriet givit godkännande för viss utökning av ett antal specifika kriterier som kan medge undantag från abortförbudet. Under 2019 gick närmare 100 MSEK av Hälsofondens budget till SRHR, vilket visar på den hävstång Sverige får genom att arbeta tillsammans med andra givare, trots att deras prioriteringar inte alltid är lika våra.

Kvinnors och flickors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter påverkas av patriarkala normer och utbrett våld mot kvinnor och flickor. Generellt råder en hög grad av acceptans av könsrelaterat

²⁶ Access to Health Fund Annual Report 2019, sid. 33

²⁷ Översatt: Ethnic Health Organizations and Ethnic Community Based Organisations (EHOs and ECBHOs)

²⁸ Access to Health Fund Annual Report 2019, sid. 92

²⁹ Access to Health Fund Annual Report 2019, sid. 71

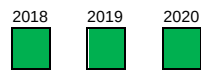
³⁰ Access to Health Fund Annual Report 2019, sid. 75

³¹ Access to Health Fund Monthly Reports from Implementing partners

³² MATERNAL DEATH REVIEW (MDR) Report MYANMAR 2015

våld i nära relationer, exempelvis anser runt hälften av tillfrågade kvinnor och män att en man är berättigad att slå sin fru av minst ett av följande skäl: om hon bränner vid maten; bråkar med honom; går ut utan att berätta för honom; försummar barnen; eller vägrar att ha sex med honom.³³ Under 2020 har pandemin och efterföljande restriktioner medfört svårigheter att upprätthålla grundläggande service inom sexuell och reproduktiv hälsa. Nedstängning av samhället har inneburit svåra konsekvenser för människors mentala hälsa, och kvinnor och flickor har drabbats särskilt hårt då våld i nära relationer samt sexuella övergrepp ser ut att öka i spåren av covidrelaterade restriktioner. I Myanmar är det i nuläget för tidigt att se officiell statistik som speglar dessa trender, men inofficiell information från samarbetspartners rapporterar att antalet ärenden som mottagits har ökat markant sedan mars 2020.

Portfölj

Fyra insatser och 84,1 MSEK har bidragit till målet under 2018-2020. Portföljen innefattar ett brett spektrum av insatser som inkluderar ökad tillgång till preventivmedel, ungdomsanpassad service, förebyggande av könsrelaterat våld, stöd och service till våldsutsatta kvinnor och flickor, sex- och samlevnadsundervisning, etc. Bedömningen är att portföljen är relevant givet de utmaningar som råder i kontexten. De partners som genomför Sidas insatser är erfarna och väl positionerade att navigera i denna känsliga och tabubelagda tematik. Sverige har ett viktigt mervärde och roll att spela i att stödja ökad kunskap om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Sida har under de senaste åren arbetat aktivt för att stärka fokus på unga som målgrupp inom ramen för stödet, såväl unga kvinnor som unga män.

Under 2019 möjliggjorde Hälsofonden att 130 000 fler ungdomar fick utbildning inom SRHR³⁴. Preventivmedelsanvändningen i de områden där Hälsofonden verkar uppskattas till 57% under 2019, vilket kan jämföras med det nationella genomsnittet från 2017 på 55%.³⁵ Dock återfinns stora variationer mellan olika delar av landet, motsvarande siffra för Chin state är endast 29%.

Hälsofondens arbete inom säker abort och post-abortvård har varit särskilt viktigt och nått betydande framsteg under 2020. Genom proaktivt och strategiskt arbete har partners som Ipas arbetat för att påverka Ministeriet i abortrelaterade frågor. Vidare har Sveriges stöd lett till att 236 läkare och 380 sjuksköterskor fortbildades i post-abortvård under 2019, såväl personal från Hälsoministeriets som etniska hälsoorganisationer. Detta kan omvandlas till att uppskattningsvis 2060 kvinnor kan erhålla postabortvård på ett säkert sätt. I slutet av 2019 tillhandahölls postabortvård med modern teknik på totalt 111 hälsofaciliteter i fyra stater i Myanmar.³⁶

Stödet till DKT international, ett socialt entreprenörskap, syftar till att öka ungdomars tillgång till information och kunskap om SRHR samt tillgång till preventivmedel och ungdomsanpassad rådgivning. DKT sålde under 2019 mer än 6,7 miljoner kondomer och 1,9 miljoner s.k. ”dagen efter piller”. DKT når ut brett till ungdomar, exempelvis genom social media. Ett exempel är ”Thiloyarmay” (vilket på burmesiska betyder ”fråga mig vad som helst”) som är Myanmar’s första ungdomsfokuserade webbplats som på burmesiska sprider information och ger stöd till ungdomar i alla möjliga frågor relaterade till SRHR. Under 2019 följdes webbplatsen av 194 000 unika internetanvändare och mottog mer än 2000 anonyma e-postfrågor om sexuell hälsa. På webbplatsen registrerades mer än 350 000 google-sökvisningar och 32 000 klick under 2019.³⁷

Stöd ges också till UNFPAs givargemensamma program ”Women and Girls First” som arbetar för att människor i konfliktdrabbade områden, framförallt kvinnor, flickor och unga ska få möjlighet att åtnjuta sina rättigheter till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter genom förbättrat system och service för skydd. Till exempel levereras integrerad service, såsom preventivmedelsrådgivning och stöd till våldsdrabbade i svårtillgängliga områden genom mobila kliniker. Mot bakgrund av Covid-19 krisen beslutade Sida hösten 2020 att öka stödet till Women and Girls First-programmet, i syfte att

³³ Myanmar Demographics and Health Survey (MDHS) 2015-16

³⁴ Access to Health Fund, Annual Report, sid 83

³⁵ Access to Health Fund, Annual Report 2019, sid 9

³⁶ Access to Health Fund Annual Report, 2019, sid 83

³⁷ DKT Thilomaryay Digital Metrics, January 2019, page 3

bidra till att upprätthålla viktiga insatser inom SRHR och GBV men också för att möta ökade behov som uppstått i pandemins spår, inte minst inom psykosocialt stöd.

4 Implikationer och rekommendationer

4.1 Implikationer

Förutsättningarna för genomförandet av strategin förändrades på ett genomgripande sätt i och med militärkuppen den 1 februari 2021. De första veckorna efter kuppen präglades av omfattande lagändringar i restriktiv riktning där civila och medborgerliga rättigheter inskränktes. Yttrandefrihet och tillgång till information och internet begränsades. Politiker, aktivister, strejkande statsanställda och fredliga demonstranter fortsätter att fängslas av militärdiktaturen och urskillningslöst och dödligt våld utövas mot människor som fredligt demonstrerar för demokrati.

Det finns ett antal olika scenarier för hur situationen skulle kunna utvecklas i Myanmar, men ovanstående indikerar att det skulle kunna bli en mycket negativ utveckling med stora svårigheter för civilsamhälle och oberoende media att verka i landet. Insatsportföljen kommer sannolikt att behöva anpassas till en ny verklighet. Tillsvidare är det viktigt att ha en stor flexibilitet, inom ramen för de tidigare målområdena. I realiteten kan det handla om att försöka motverka en stark negativ utveckling inom målområdena och att tidigare framsteg som har gjorts, inte helt går om intet.

Sektionskansliet har med anledning av kuppen gjort en översyn av insatsportföljen. Vägledande principer är att Sidas stöd vare sig skall resurssätta eller legitimera det bakslag för demokratin som militärens maktövertagande inneburit. Följande principer och kriterier tillämpas nu:

- i) Insatser, eller komponenter i insatser, som innebär resursöverföringar till statliga aktörer, direkt eller via andra aktörer, avbryts. Inga nya beslut fattas heller som medger sådan resursöverföring.
- ii) Insatser, eller komponenter i insatser, som syftar till att stärka kapaciteten hos statliga aktörer avbryts på motsvarande sätt.
- iii) Detta innebär dock inte att alla kontaktytor stängs till statliga aktörer, vare sig våra egna eller samarbetspartners. Aktiviteter som syftar till påverkan, ansvarsutkrävande och fredsbyggande kan genomföras även om de sker riktat till, eller i samarbete med, statliga aktörer, när det faller inom ramen för strategins mål. Likaså kontakter för att utverka tillstånd och säkerställa nödvändig samordning för att möjliggöra oberoende aktörers verksamhet.

Under förutsättning att det kan ske utan att legitimera eller resurssätta militärregeringen är bedömningen att strategigenomförandet i övrigt bör fortsätta, med nödvändiga anpassningar.

Preliminärt anser sektionskansliet att följande områden kan prioriteras under det fortsatta strategigenomförandet, men detta kan komma att ändras beroende på hur situationen utvecklas:

- Stärkt fokus på civilsamhället och dess kapacitet att verka i en mycket restriktiv kontext. Nya behov behöver kartläggas i nära samarbete med nuvarande partners och relevanta aktörer.
- Ökat fokus på säkerhet och skydd av utsatta människor, inklusive akutstöd för MR-försvarare och journalister, men även statsanställda och andra som är under hot. Detta inkluderar stöd till omlokalisering, digital säkerhet, juridiskt stöd mm. Flera av Sidas partners är väl lämpade att stärka skyddskomponenterna inom befintliga program. Dessutom är det relevant att undersöka möjligheterna till ytterligare finansiering i detta avseende, eventuellt med nya partners. Detta bör göras i koordinering med andra givare och relevanta aktörer för att stödet ska bli relevant och komplettera de mekanismer som redan finns på plats (bland annat med globalt Sida-stöd).
- Situationen för oberoende medier behöver följas noggrant och vid behov bör snabbt, flexibelt stöd utgå för omlokalisering för att möjliggöra oberoende mediers fortsatta rapportering. I första hand bör detta göras inom de nuvarande medieprogrammen
- För pågående stöd till hälsofonden Access to Health samt till FN:s befolkningsfond UNFPA görs specifika undantag från ovan nämnda styrning, för begränsat samarbete med olika departement när det gäller livräddande insatser i konfliktområden där annan hälsovård saknas.

- Starkt fortsatt fokus på jämlik hälsa och tillgång till hälso-och sjukvård inklusive SRHR är viktigt. Vi ser redan omfattande och allvarliga konsekvenser av att det offentliga hälsosystemet i nuläget i princip har kollapsat. Nya vägar och arbetssätt behöver kartläggas i nära samarbete med andra givare. Arbetet med etniska hälsoorganisationer och (I)NGOs blir nu än viktigare och Cross-boarder verksamhet kommer med stor sannolikhet att behöva skalas upp. Vidare är det särskilt viktigt är att få igång fungerande akutsjukvård och möjligheter till stöd bör undersökas, företrädesvis genom befintliga partners.
- Insatser inom SGBV är fortsatt prioriterat, särskilt med anledning av det nya läget. Även ett starkt engagemang inom området psykisk hälsa och psykosocialt stöd är relevant givet det nya läget.
- Stärka, konsolidera och vidareutveckla trippelnexusarbetet inom de stöd- och målområden där så är möjligt genom att Sverige tar en aktiv roll i samordningen med andra givare, FN-organ och implementerande partners samt genom att stärka portföljen genom att så långt det är möjligt verka för att förebygga kriser, stärka lokalsamhällens motståndskraft och minska beroendet av humanitärt bistånd i konfliktdrabbade områden.
- Genomföra en analys av den nya situationen i Myanmar, möjligen inom ramen för en multidimensionell fattigdomsanalys som inkluderar en stärkt konfliktanalys och genomförs i nära samarbete med Sida HK.
- Fortsätta arbetet med integrering av jämställdhet.

4.2 Rekommendationer inför kommande strategi

I skrivande stund har militären, med hjälp av vapen och våld, makten i Myanmar. Samtidigt håller civilsamhället ännu emot med betydande kraft. Utvecklingen framåt är mycket svår att bedöma. Det är därför i nuläget inte möjligt att ge rekommendationer kring inriktningen för kommande strategi. Det är dock viktigt att konstatera att fortsatt svenskt engagemang och utvecklingssamarbete kommer att vara relevant även i framtiden.

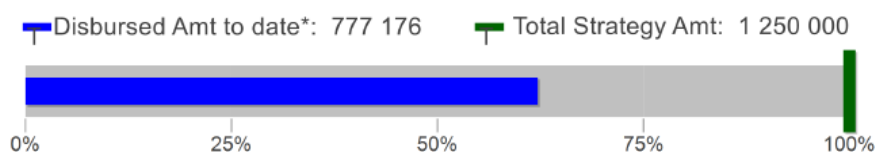
Strategiöversikt i tabeller och diagram

Table 1. Financial Overview 2020 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2020
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2020 (KSEK)
Myanmar/Burma 2018-2022	Total		241 503
	Human rights, democracy, the rule of law and gender equality	Strengthened respect for human rights, gender equality,	36 515
		Improved democratic governance, reduced corruption	24 308
		Greater freedom of expression and increased capacity	20 659
		Total	81 482
	Peaceful inclusive societies	Strengthened capacity to prevent violent conflict and	20 760
		Improved participation and influence of women and	13 464
		Improved conditions for civil society to contribute to	9 824
		Total	44 048
	Equitable health, including sexual and reproductive health and rights	Improved access to good health and medical services,	77 214
		Increased knowledge about and access to sexual and	38 759
		Total	115 973

Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 3rd year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 115 593 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

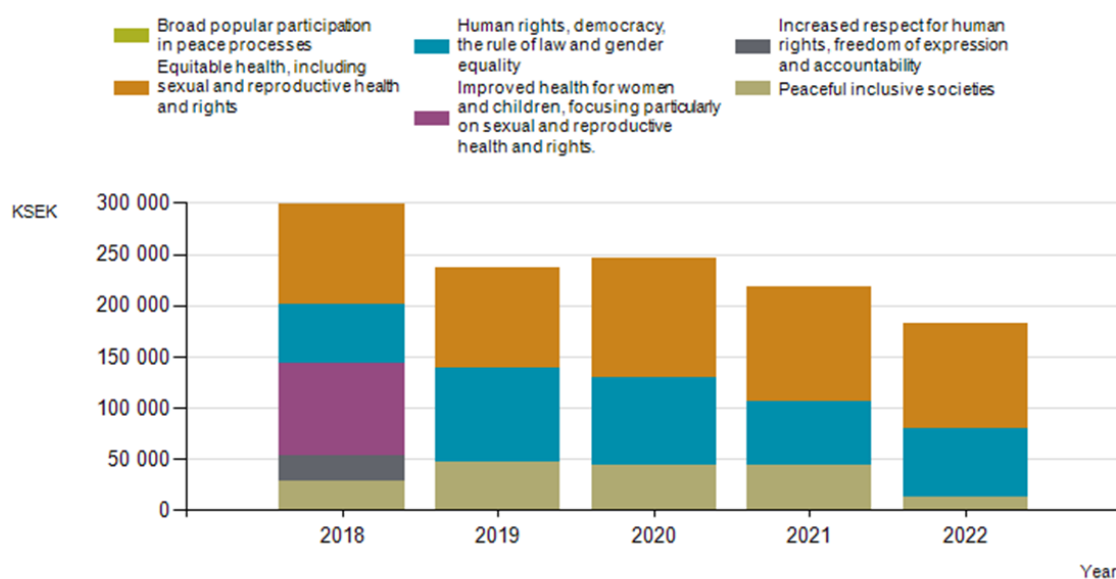

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

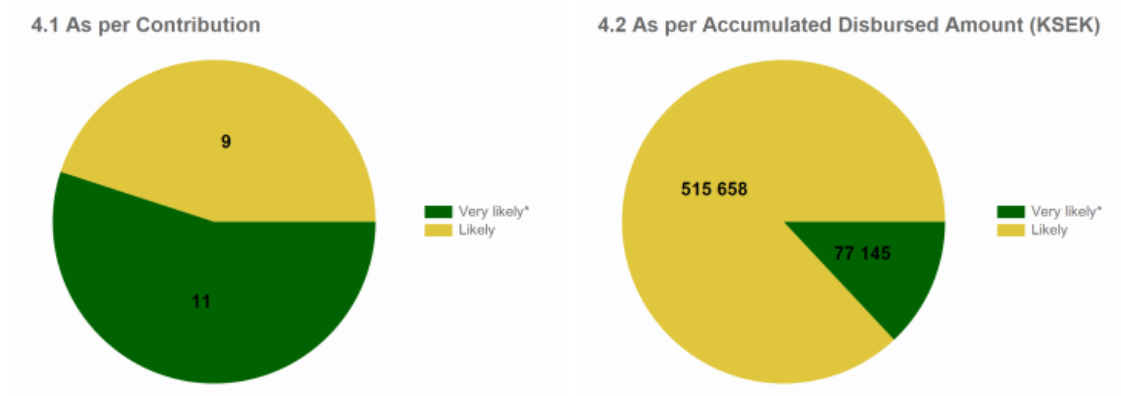

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2020 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2020 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Myanmar/Burma	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	26 392	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	21 990	0
	104 Asien (7 1:1.6)	241 503	434 058
	112 Hållbar Fred (7 1:1.26)	1 665	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 817	1 300
	Total	293 367	435 358